

Osteochondrose Dissecans (O.C.D.).....

Wat is O.C.D. ?

O.C.D. is een gewrichtsaandoening die tijdens de groei in het eerste levensjaar ontstaat. Gewrichten groeien o.a. doordat het gewrichtskraakbeen aan de zijde van het bot gaat verbenen. Gaat dit verbeningsproces te langzaam of gaat de groei te snel, dan ontstaat er lokaal een verdikking van het kraakbeen. Dit noemen we osteochondrose ofwel O.C. Op röntgenfoto's is dit zichtbaar als een afvlakking of deuk in het gewrichtsvlak. Deze verdikkingen van kraakbeen hebben een verminderde belastingscapaciteit waardoor er eerder scheurtjes in optreden en er losse flappen kraakbeen ontstaan. Gaan deze losse flappen op latere leeftijd alsnog verbenen dan krijg je losse stukjes bot in het gewricht, de zgn. gewrichtsmuizen. Dit noemen we osteochondrose dissecans, in het kort O.C.D.

Oorzaken ?

De belangrijkste oorzaak is waarschijnlijk een te snelle groei van het veulen waarbij de verbening van het kraakbeen het tempo van de groei niet kan bijbenen. Daarnaast is ook onvoldoende belasting of juist te veel belasting van de gewrichten als veulen een mogelijke oorzaak voor het ontstaan van osteochondrose.

Ook erfelijkheid lijkt een duidelijke rol te spelen waarbij de erfelijke aanleg voor hoogtemaat (en dus groeisnelheid) zeer waarschijnlijk het belangrijkste is.

Een andere milieufactoor die een rol speelt is de voeding, waarbij tekorten aan sommige bouwstenen en mineralen de kans op het ontstaan van osteochondrose lijkt te vergroten.

Waar ?

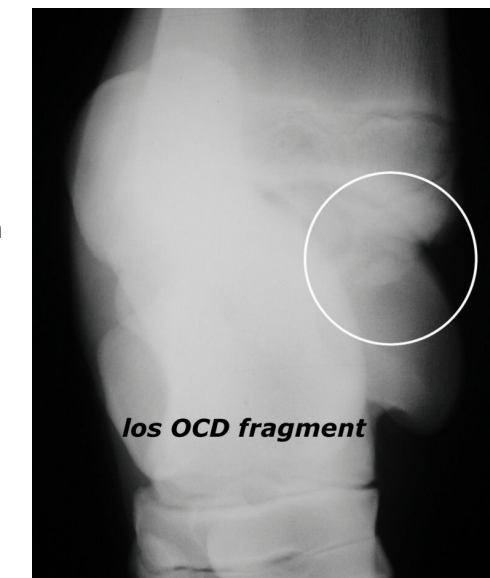
O.C.D. treedt het vaakst op in het spronggewricht, gevolgd door de knie, de kogel, de hals- en rugwervels en de schouder (in volgorde van frequentie van voorkomen). Echter ook in andere gewrichten kan osteochondrose ontstaan.

Symptomen ?

Osteochondrose kan volkomen voorkomen en wordt dan tot van eigenaar en dierenarts röntgenologische keuring voor geconstateerd. Meestal hebben het opgroeien echter één of een overvulling van het gehad.

Als een los fragment op een het gewricht zit, of los in een de kans vrij groot dat het gaat lopen en blijvende schade optreedt.

Therapie ?

symptoomloos
grote teleurstelling
tijdens een
het eerst
deze paarden tijdens
meerdere periodes
betreffende gewricht

vervelende plaats in
gewricht zwerft, dan is
paard hier kreupel aan
aan het gewricht

Losse fragmenten kunnen operatief met behulp van *artroscopie* verwijderd worden. Dit is een ingreep waarbij wij via twee á drie kleine sneetjes (0.5 cm groot) in het gewricht met een camera en kleine instrumenten deze losse fragmenten verwijderen en eventuele botverruwingen vlak maken. Deze operatie is geheel op een beeldscherm te volgen en eigenaren kunnen dit bij ons vanaf de ruimte boven de operatieruimte mee maken. Aangezien deze operatie onder zeer strikt steriele omstandigheden moet plaats vinden, staan wij geen toeschouwers in de operatieruimte zelf toe.

Nabehandeling ?

Na deze operatie is er altijd een periode van bewegingsbeperking noodzakelijk om het gewricht de kans te geven zich van de operatie te herstellen en aan de nieuwe situatie aan te passen. Dus boxrust buiten de koppel en eventueel gecontroleerde beweging. De duur hiervan is afhankelijk van welk gewricht en de schade binnen het gewricht en kan variëren van enkele weken (bijv. de kogel) tot een half jaar (ernstige vormen van O.C.D. in knie- en spronggewricht).

Prognose ?

Afhankelijk van de lokalisatie en de grootte van het fragment is de prognose voor de sport gematigd gunstig tot gunstig. Hierbij geldt wel dat hoe jonger het paard (en dus hoe korter het fragment het gewricht heeft kunnen beschadigen) hoe gunstiger de prognose is. Mede ook omdat zo'n gewricht tijdens de verdere groei nog de mogelijkheid heeft om eventuele beschadigingen te compenseren.

Van de wat kleinere O.C.D.'s die op jonge leeftijd zijn geopereerd is op 3-jarige leeftijd röntgenologisch vaak helemaal niets meer te zien.

Is het gewricht al langere tijd sterk overvuld geweest dan bestaat de kans dat het gewrichtskapsel zich volledig aan deze grootte heeft aangepast, waardoor na de operatie het gewricht in meer of mindere mate overvuld zal blijven.

Preventie ?

Naast hengst- en merriekeuze bij het fokken (o.a. verwachte grootte van het veulen), zijn voldoende voeding (o.a. merriemelk) van goede kwaliteit en veel (ongedwongen) bewegingsvrijheid tijdens de opfok, van groot belang bij de preventie.

Wellicht is het gunstig om snel groeiende veulens extra bouwstenen voor de groei aan te bieden in de vorm van speciaal daarvoor ontwikkeld voer en/of voersupplementen.

De effecten hiervan zijn helaas tot op heden niet voldoende onderzocht. Wellicht geldt: baat het niet het schaadt hooguit alleen financieel.

Bij enige twijfel omtrent het aanwezig zijn van O.C.D., bijvoorbeeld bij een overvulling van het gewricht raden wij u aan daar op jonge (liefst éénjarige) leeftijd naar te laten kijken.

Voor eventuele latere verkoop geldt dat als het paard is geopereerd en daarna 3 tot 6 maanden symptomloos is gebleven, de verzekering deze paarden meestal volledig accepteert.